

Оперативна підготовка у Збройних Силах України. Настанова

Настанова з оперативної підготовки у Збройних Силах України розроблена робочою групою офіцерів Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України під загальним керівництвом начальника Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України та погоджена із заінтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Документ визначає порядок організації оперативної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України.

ОПЕРАТИВНА ПІДГОТОВКА У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

НАСТАНОВА

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2024

УДК 623.1(477)

О-60

Оперативна підготовка у Збройних Силах України. Настанова. — Київ: «Центр О-60 учбової літератури», 2024. — 86 с.

ISBN 978-611-01-3210-7

Настанова з оперативної підготовки у Збройних Силах України розроблена робочою групою офіцерів Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України під загальним керівництвом начальника Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України та погоджена із заінтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Документ визначає порядок організації оперативної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України.

ISBN 978-611-01-3210-7

© «Центр учбової літератури», 2024.

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	9
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	11
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	13
1	ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ	14
1.1	Загальні положення	14
1.2	Система оперативної підготовки	15
1.3	Контроль в системі оперативної підготовки	19
2	ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ	21
2.1	Загальні положення	21
2.2	Планування оперативної підготовки	23
2.3	Розроблення та використання єдиного оперативно-стратегічного фону	24
2.4	Всебічне забезпечення оперативної підготовки	25
2.5	Створення та використання навчальної матеріально-технічної бази оперативної підготовки	26
2.6	Керівництво оперативною підготовкою	28
3	КОЛЕКТИВНА ПІДГОТОВКА ОРГАНІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ	30
3.1	Загальні положення	30
3.2	Штабні тренування	31
3.3	Командно-штабні навчання	33
3.4	Командно-штабні воєнні ігри	34
3.5	Оперативно-польові поїздки	35
3.6	Групові оперативні літучки	35
3.7	Централізована підготовка органу військового управління	36
3.8	Підготовка та проведення заходів колективної підготовки	37
4	ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА	43
4.1	Загальні положення	43
4.2	Збори	44
4.3	Самостійна підготовка	45
4.4	Заняття з індивідуальної підготовки	46
4.5	Індивідуальні оперативні літучки	49
4.6	Курсова підготовка	50
4.7	Підготовка та проведення заходів індивідуальної підготовки	50
5	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА НАДАННЯ ДОПОМОГИ	53

5.1	Загальні положення	53
5.2	Перевірка та оцінка оперативної підготовки	57
5.3	Облік та аналіз результатів оперативної підготовки	59
Додатки:		
1	Класифікація форм навчання в системі оперативної підготовки	67
2	Основні визначення та вимоги до методів навчання в системі оперативної підготовки	68
3	Орієнтовний взаємозв'язок форм та методів навчання	75
4	Методи контролю в системі оперативної підготовки	76
5	Організація оперативної підготовки	77
6	Перелік документів для підготовки та проведення заходів оперативної підготовки органів військового управління	78
7	Типовий алгоритм проведення централізованої підготовки з органами військового управління (оперативним складом), які сплановані до виконання завдань у складі угруповань військ (сил) об'єднаних сил	82
8	Порядок підготовки апарату керівництва та посередницького апарату	84
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	85

ВСТУП

Протягом наступного десятиріччя Україна перебуватиме в центрі протистояння між глобальними та регіональними гравцями. В умовах нівелювання норм міжнародного права та неефективності міжнародної системи безпеки, а також нарощування збройних сил РФ у Європейському регіоні та воєнного потенціалу НАТО на східному фланзі значно зростає небезпека втягування України в збройні конфлікти. Стагнація системи стратегічної стабільності знижуватиме поріг застосування ядерної зброї, у тому числі тактичної.

Головною загрозою для України залишатиметься намагання РФ встановити контроль за нашою державою, в тому числі й силовим шляхом. Для цього Москва продовжуватиме нарощення воєнного потенціалу на західному та південно-західному стратегічних напрямках, а також мілітаризацію Азово-Чорноморського регіону. В перспективі не виключається об'єднання воєнних потенціалів РФ та Республіки Білорусь, що розширить спектр загроз для України.

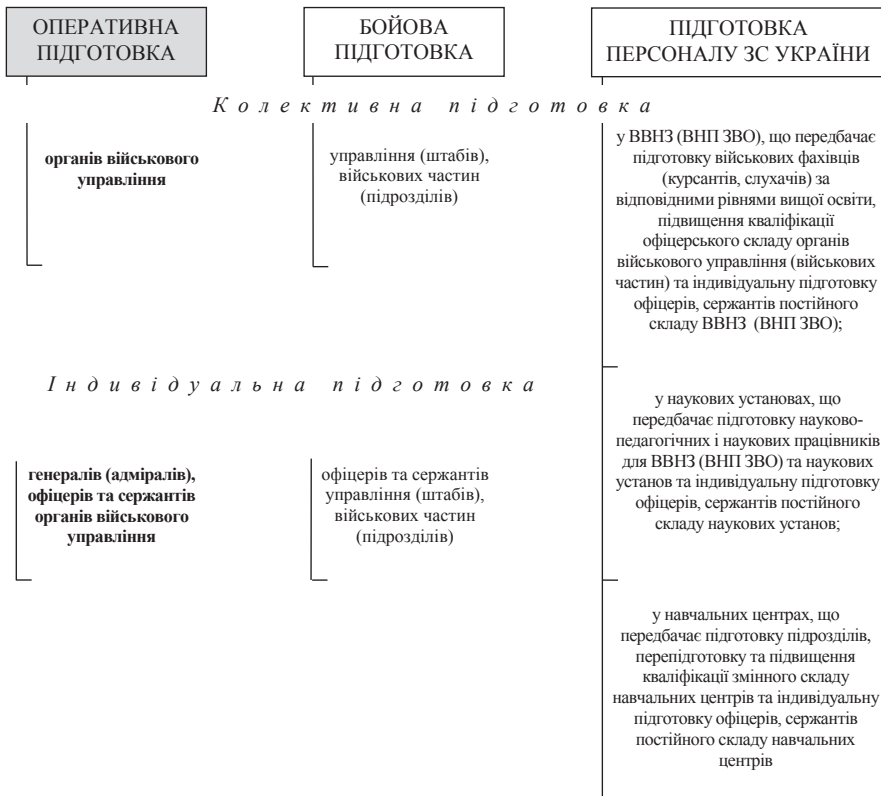
Крім суто воєнного тиску, прогнозується застосування РФ інших форм і методів впливу на Україну, а саме: енергетичний чинник, релігійний та мовний, інформаційна війна та спеціальні заходи розвідувально-підривної діяльності. Зазначене буде спрямовано на ослаблення системи державного управління, комплексну дестабілізацію внутрішньої ситуації в Україні та створення передумов для зриву процесу європейської і євроатлантичної інтеграції, а також для фрагментації української держави.

Зберігатиметься небезпека використання недружніми силами національних меншин в Україні для провокування сепаратистських настроїв, автономізації окремих районів України з подальшою їх інтеграцією до складу інших держав. При цьому потенціал регіональних зовнішніх сил зростатиме, що надасть їм підстави посилювати тиск на нашу державу в питаннях прав національних меншин.

Основний шлях запобігання втягнення України у будь-який збройний конфлікт залишається – забезпечення боездатності Збройних Сил України та інших складових сил оборони на рівні, достатньому для стримування потенційного агресора від застосування воєнної сили проти нашої держави.

Одним із ключових показників боездатності Збройних Сил України та інших складових сил оборони на необхідному рівні, є рівень оперативної підготовки органів військового управління та бойової підготовки військових частин (підрозділів).

Оперативна підготовка є однією з основних складових частин повсякденної діяльності органів військового управління стратегічного та оперативного рівнів (далі – органи військового управління). Вона є видом підготовки у Збройних Силах України (рисунок 1), спрямованість, роль та місце якої визначено Доктриною підготовки сил оборони держави та Доктриною з організації підготовки у Збройних Силах України (посилання **а, б**).

Рисунок 1 – види підготовки у Збройних Силах України.

Оперативна підготовка повинна забезпечувати більш високий рівень готовності органів військового управління порівняно із рівнем готовності підпорядкованих військ (сил). Сутність зазначеного розкрито у Воєнній доктрині України (п. 47), як одного із шляхів формування національних оборонних спроможностей.

Метою Настанови є надання рекомендацій (вказівок) Генерального штабу Збройних Сил України з основ оперативної підготовки та порядку її організації: особам, які є відповідальними за організацію оперативної підготовки та її керівництво;

командувачам (командирам, начальникам) та органам військового управління, які отримують (удосконалюють) під час заходів оперативної підготовки відповідні знання, навички та уміння, покращують злагодженість оперативного складу на пунктах управління;

установам (організаціям), що забезпечують проведення заходів оперативної підготовки;

органам військового управління (структурним підрозділам) Міністерства оборони України, ІВФ та ПрО, представникам країн-партнерів, які братимуть участь у об'єднаних заходах оперативної підготовки.

Настанова розроблена на основі проведення заходів оперативної підготовки у Збройних Силах України з урахуванням удосконалення організаційної структури органів військового управління і військ (сил), розвитку форм та способів їх застосування, принципів і стандартів, прийнятих в державах-членах НАТО (посилання **л, м, н, п**), та адаптована під сучасні умови. Спираючись на її положення командувачі (командири, начальники) та органи військового управління мають вести постійну роботу щодо подальшого удосконалення методики проведення заходів оперативної підготовки, впровадження у практику нових, більш ефективних форм і методів навчання.

Викладені у Настанові рекомендації слід застосовувати творчо, відповідно до визначених органам військового управління завдань, з урахуванням досягнутого рівня навченості генералів (адміралів), офіцерів, старшин, сержантів, солдатів (далі – військовослужбовці) та злагодженості органів військового управління.

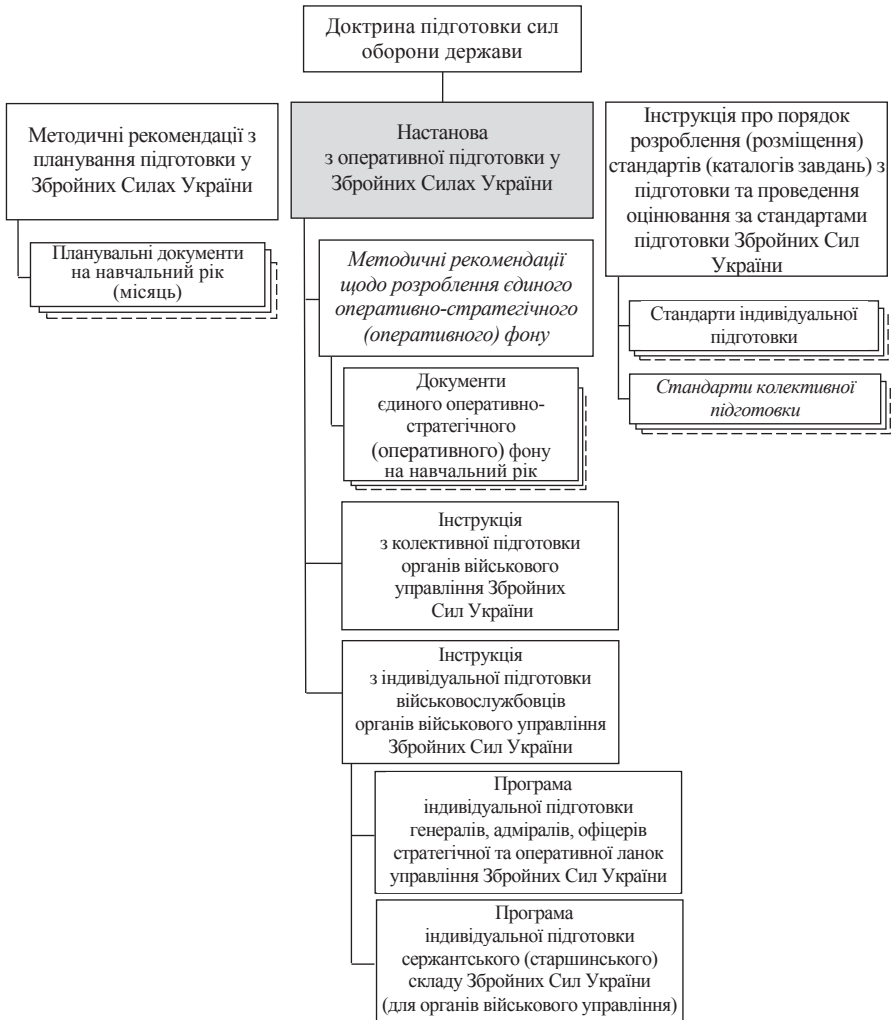
Визначені у Настанові положення є основою для розробки планувальних, основоположних, навчально-методичних, оперативних документів в системі оперативної підготовки, які в подальшому отримуватимуть свій розвиток спільно з іншими керівними документами (рисунок 2), а саме:

Методичними рекомендаціями з планування підготовки у Збройних Силах України з питань загального порядку та послідовності планування оперативної підготовки в системі підготовки Збройних Сил України (посилання **в, г**);

Методичними рекомендаціями щодо розроблення єдиного оперативно-стратегічного (оперативного) фону з питань порядку відпрацювання документів, на основі яких базується проведення заходів колективної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України впродовж навчального року (періоду навчання);

Інструкцією про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Сил України з питань визначення вимог до структури, оформлення, порядку викладення і уточнення стандартів індивідуальної та колективної підготовки (посилання **д**).

Програмою індивідуальної підготовки генералів, адміралів, офіцерів стратегічної та оперативної ланок управління Збройних Сил України з питань порядку і змісту планування індивідуальної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України передбачається відпрацювання загального та тематичного розрахунку годин індивідуальної підготовки за предметами навчання на навчальний рік та розподіл особового складу по навчальних групах індивідуальної підготовки (посилання **е**).

Рисунок 2 – перспективна ієрархічна система керівних документів з питань оперативної підготовки.

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
1	2
ВКП 7-00(01).01	а. Доктрина підготовки сил оборони держави, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2020 № 18
ВКП 7-00(03).01	б. Доктрина з організації підготовки у ЗС України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 01.07.2020 (Вих. № 1929/НВГШ від 03.07.2020)
ВКДП 5(7)-00(01).03	в. Методичні рекомендації з планування підготовки у Збройних Силах України, затвержені начальником Генерального штабу Збройних Сил України 09.09.2020 (Вих. №22231/С від 15.09.2020)
ВКДП 5(7)-00(01).04	г. Рекомендації з організації планування підготовки органів військового управління, військових частин, які визначені для підготовки у 2021 навчальному році за стандартами підготовки, затвержені начальником Генерального штабу Збройних Сил України 26.10.2020 (Вих. № 25594/С від 27.10.2020) (Доповнення до Методичних рекомендацій з планування підготовки у ЗС України № 22231/С від 16.09.2020)
ВКДП 7(5)-00(01).01 ВКП 7-00(03).02	д. “Типовий каталог завдань з підготовки Збройних Сил України” та “Інструкція про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Сил України”, які введені в дію наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 27.01.2020 № 26 “Про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Сил України”
ТП 7-00(03).02	е. Програма індивідуальної підготовки генералів, адміралів, офіцерів стратегічної та оперативної ланок управління Збройних Сил України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 17.08.2020 (Вих. № 2450/НВГШ від 19.08.2020)
ТП 7-00(01).02	ж. Програма індивідуальної підготовки сержантського (старшинського) складу Збройних Сил України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 17.08.2020 (Вих. № 2456/НВГШ від 19.08.2020)

1	2
ВКП 7-00(03).02	к. Доктрина з організації оцінювання (сертифікації) у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 04.10.2020 (Вих. № 3368/НВГШ від 05.11.2020)
МС 458/2	л. Курс з навчання та тренування за стандартами НАТО
Bi-SC 75/2	м. Директива з навчання та тренування
Bi-SC 75/3	н. Директива з колективного навчання та вправ
Bi-SC 75/7	п. Директива з індивідуального навчання та тренування

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Вправа – цілеспрямоване та планомірно організоване виконання розумових та практичних дій (прийомів) з метою засвоєння знань, оволодіння, формування та удосконалення практичних умінь та навичок.

Дія – виконання чогось, вплив на щось.

Загальне планування підготовки ЗС України – процес визначення, уточнення і деталізації в планувальних документах мети, завдань та заходів підготовки ЗС України на основі вихідних даних для планування підготовки.

Зворотний зв'язок – вплив результатів роботи будь-якої системи на характер її подальшого функціонування.

Знання у військовій сфері – сукупність усвідомлених відомостей, понять, процесів, процедур тощо, отриманих військовослужбовцем в процесі військового навчання.

Індивідуальна спроможність військовослужбовця – рівень його теоретичних знань, практичних умінь та навичок, психологічних та фізичних якостей, якими повинен володіти військовослужбовець для якісного виконання функціональних обов'язків відповідно до займаної посади.

Критерій – підстава для оцінки предмета або явища, визначення або класифікація чогось, мірило.

Коригування – зміна навчальних цілей, способів, форм та методів навчання відповідно до отриманих результатів.

Курсова підготовка – навчальний процес, який організовується і проводиться на базі вищих військових навчальних закладів (навчальних центрів) відповідно до вимог керівних документів, перед призначенням військовослужбовців на вищу посаду або для підвищення їх кваліфікації.

Метод навчання – це сукупність прийомів і способів, за допомогою яких здійснюється передача та засвоєння знань та формування вмінь.

Навички військовослужбовців – здатність військовослужбовця автоматично виконувати певні дії. Практичне застосування знань, умінь та навичок у ході навчального процесу забезпечує їх перетворення на професійну майстерність.

Оперативний стандарт – військовий стандарт, який встановлює вимоги до процесів і процедур застосування, управління, підготовки та всебічного забезпечення військ (сил).

Оперативні (бойові) спроможності – сукупність властивостей, які визначають здатність органів військового управління (штабів), військової частини (підрозділу, корабля) виконати завдання (бойові завдання) за призначенням відповідно до визначених стандартів.

Очікуваний результат навчання – запланований ідеальний результат (еталон, стандарт), якого необхідно досягти за результатами навчання.

Показник – кількісна або якісна величина окремої властивості або сукупності властивостей об'єкта перевірки, яка характеризує його дійсний стан на певний період часу. Показник, зазвичай, має найменування, позначку і значення. Розрізняють кількісні (числова величина) і якісні показники (опис властивості або сукупності властивостей, що розглядаються).

Поточне планування підготовки – процес уточнення, деталізації в планувальних документах заходів, визначених у ході загального планування, відповідно до затвердженого кошторису Міністерства оборони України і Плану утримання і розвитку Збройних Сил України на поточний рік та коригування заходів підготовки ЗС України на місяць, тиждень.

Предмет навчання – система понять про явища, закономірності, закони, теорії будь-якої відповідної сфери діяльності із визначенням необхідного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності знань, умінь і навичок.

Прийом – окрема дія, рух.

Процес – сукупність ряду послідовних дій, спрямованих на досягнення певного результату.

Професійна майстерність – здатність військовослужбовця цілеспрямовано та творчо використовувати свої знання, уміння та навички в процесі практичної діяльності з набуттям відповідного досвіду.

Система – сукупність взаємопов'язаних елементів, що утворюють єдине ціле, взаємодіють з середовищем та між собою, мають відповідну мету.

Спосіб – певна дія (послідовність дій), прийом або система прийомів, яка дає можливість зробити, здійснити що-небудь, досягти чогось.

Спроможність – властивість, що дозволяє здійснювати певні дії для досягнення конкретної мети з урахуванням визначених ресурсів.

Стандарт підготовки – нормативний документ (уніфікований процес), який визначає послідовність досягнення органами військового управління, військовими частинами (підрозділами, кораблями) оперативних (бойових) спроможностей до виконання конкретних завдань та визначає критерії їх оцінки.

Тренування – осмислене багаторазове повторення (виконання) вже вивчених вправ (прийомів, дій) з метою їх закріплення (удосконалення).

Уміння військовослужбовців – здобута на основі отриманих знань у військовій сфері здатність військовослужбовців виконувати належним чином певні дії на практиці. Систематичні та цілеспрямовані тренування тих, хто навчається, шляхом виконання певних дій забезпечують перетворення знань та умінь на навички.

Форма навчання – організаційна складова процесу військового навчання, яка відображає сукупність умов, в яких здійснюється навчання, а саме: склад тих, хто навчається, структуру заняття, місце його проведення, тривалість.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
ВВНЗ	Вищі військові навчальні заклади
ВНП ЗВО	Військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти
ВОС	Військово-облікова спеціальність
ГрОЛ	Групова оперативна літучка
ІВФ та ПрО	Інші військові формування та правоохоронні органи держави
ІндОЛ	Індивідуальна оперативна літучка
КурП	Курсова підготовка
КШТ	Командно-штабне тренування
КШН	Командно-штабне навчання
КШВГ	Командно-штабна воєнна гра
КШСпТ	Командно-штабне спеціалізоване тренування
МТЗ	Матеріально-технічне забезпечення
НПрК	Науково-практична конференція
НУ	Наукові установи
НУОУ імені Івана Черняховського	Національний університет оборони України імені Івана Черняховського
НЦ	Навчальні центри
ОВУ	Органи військового управління
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОПП	Оперативно-польові поїздки
ППД	Пункти постійної дислокації
РШТ	Роздільне штабне тренування
СП	Самостійна підготовка
СШТ	Спільне штабне тренування
ЦП ОВУ	Централізована підготовка органу військового управління
НУ	Наукові установи

1. ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ

1.1. Загальні положення

1.1.1. Оперативна підготовка – цілеспрямований та організований процес навчання і виховання військовослужбовців, а також злагодження органів військового управління з метою досягнення їх готовності до виконання завдань за призначенням як у мирний час, так і в особливий період.

1.1.2. Завданнями оперативної підготовки є:
підвищення рівня навченості військовослужбовців органів військового управління;

набуття (підтримання) та вдосконалення рівня злагодженості органів військового управління (структурних підрозділів) у складі пунктів управління;

навчання службових осіб порядку підготовки і методиці проведення заходів оперативної підготовки;

пошук і дослідження нових форм і способів ведення операцій (бойових дій), інших теоретичних положень оперативного мистецтва за досвідом проведення заходів оперативної підготовки у Збройних Силах України, операції Об'єднаних сил (антитерористичної операції) на території Донецької і Луганської областей та підготовки збройних сил провідних країн світу;

узагальнення передового (кращого) досвіду оперативної підготовки і впровадження його у практику діяльності органів військового управління.

1.1.3. До оперативної підготовки ставляться такі вимоги:

відповідність її змісту і спрямованості основним завданням зовнішньої політики держави, положенням Стратегії національної безпеки України та Стратегії воєнної безпеки України, воєнної науки, інших нормативно-правових актів України з питань оборони та національної безпеки України;

правильне відображення характерних рис ймовірних воєнних конфліктів, видів, форм і способів ведення воєнних (бойових) дій з урахуванням удосконалення засобів збройної боротьби;

відповідність конкретним завданням, що стоять перед Збройними Силами України на даний період і в перспективі, стану та перспективам розвитку воєнно-політичної і воєнно-стратегічної обстановки у світі, навколо України, в окремих визначених районах, стратегічному (оперативному) положенню і можливостям угруповань Збройних Сил України;

суворе дотримання принципів оперативної підготовки;

ефективне використання і розвиток навчальної матеріально-технічної бази; врахування:

стану і основних тенденцій розвитку воєнного мистецтва, озброєння і військової техніки;

бойового досвіду, набутого у ході проведення операції Об'єднаних сил (антитерористичної операції) на території Донецької та Луганської областей;

узагальнення передового (кращого) досвіду проведення заходів оперативної підготовки та підготовки збройних сил провідних країн світу;

фізико-географічних та інших особливостей операційних зон (районів).

1.1.4. Оперативна підготовка організовується за такими основними принципами: професійна спрямованість; максимальне наближення умов навчання до обстановки реальних воєнних дій; науковість; наочність; систематичність і послідовний перехід від простих до більш складних і масштабних форм навчання; комплексність; доступність та уміле поєднання різних форм, методів навчання та їх видів; тісний зв'язок теорії і практики; особисте керівництво організацією та проведенням заходів оперативної підготовки з боку командувачів (командирів, начальників); організація та проведення основних заходів оперативної підготовки під керівництвом старших начальників; індивідуальний підхід, висока методична майстерність керівників і постійне удосконалення методики проведення заходів оперативної підготовки; єдність навчання і виховання, де кожен начальник несе персональну відповідальність за підготовку своїх підлеглих та об'єктивність оцінок; безперервний контроль заходів оперативної підготовки, надання необхідної допомоги підпорядкованим органам військового управління; узагальнення і впровадження досвіду оперативної підготовки та її подальший розвиток на цій основі.

Заходи оперативної підготовки проводяться у тісному зв'язку із заходами інших видів підготовки та виступають основою (підґрунтям) для формування замислів підготовки ОВУ та військ (сил) Збройних Сил України на наступний навчальний рік.

1.1.5. Складовими частинами оперативної підготовки є:
індивідуальна підготовка генералів (адміралів), офіцерів та сержантів органів військового управління;
колективна підготовка органів військового управління.

1.2. Система оперативної підготовки

1.2.1. Система оперативної підготовки – сукупність взаємопов'язаних елементів, які утворюють відповідну цілісність та єдність в інтересах навчання військовослужбовців та злагодження органів військового управління для отримання ними визначених оперативних спроможностей.

Основними елементами системи оперативної підготовки є:

а) суб'єкти оперативної підготовки – командувачі (командири, начальники), структурні підрозділи оперативної підготовки (визначені виконавці з питань оперативної підготовки) в органах військового управління;

б) об'єкти оперативної підготовки – військовослужбовці та структурні підрозділи Апарату Головнокомандувача та Генерального штабу Збройних Сил України, інші органи військового управління, які перебувають на окремих штатах і виконують функції Генерального штабу Збройних Сил України (далі – структурні підрозділи Генерального штабу Збройних Сил України), управління (штаби) командувань видів (окремих родів військ та сил), Командування Сил підтримки Збройних Сил України, Командування Медичних сил Збройних Сил України, Командування Сил логістики Збройних Сил України, Командування Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України, оперативних командувань

(повітряних командувань та їм рівних), з якими проводяться заходи оперативної підготовки;

в) засоби, які забезпечують організацію та проведення оперативної підготовки: теорія підготовки та предмети навчання в системі індивідуальної підготовки;

методика навчання, а саме форми та методи навчання, які розкриваються у відповідних керівних документах (стандартах) з питань оперативної підготовки;

навчальна матеріально-технічна база та ресурси, що виділяються на оперативну підготовку, тощо (рисунок 3).

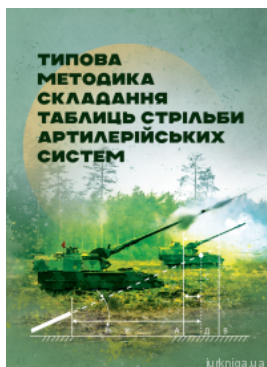

Рисунок 3 – система оперативної підготовки.

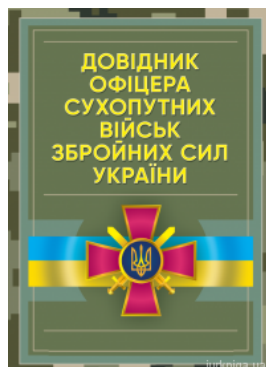
1.2.2. Успішне та якісне навчання і набуття індивідуальних спроможностей військовослужбовцями органів військового управління неможливе без всебічного оволодіння предметами навчання. Вони являють собою систему тих знань, умінь та навичок, які потрібні військовослужбовцю для виконання функціональних обов'язків за посадою як у мирний час, так і в особливий період. Предмети навчання визначаються у Програмі індивідуальної підготовки генералів, адміралів, офіцерів стратегічної та оперативної ланок управління Збройних Сил України та розкриваються у стандартах індивідуальної підготовки.

1.2.3. Важливою умовою ефективності функціонування системи оперативної підготовки є вміле та послідовне використання форм та методів навчання. До кожної складової оперативної підготовки належать такі форми навчання:

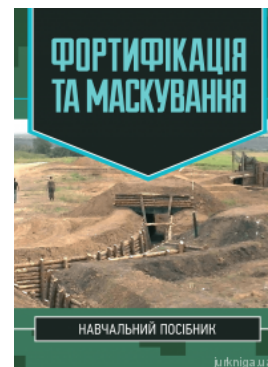
Книги, які можуть вас зацікавити

Типова методика
складання таблиць
стрільби
артилерійських систем

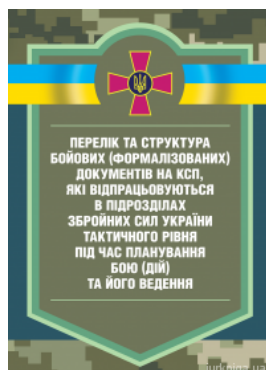
Довідник офіцера
Сухопутних військ
Збройних Сил України

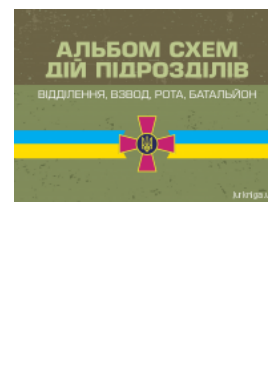
Фортифікація та
маскування

Військове
документування та
діловодство

Перелік та структура
бойових
(формалізованих)
документів на КСП, які
відпрацьовуються в
підрозділах Збройних
Сил України тактичного
рівня під час...

Альбом схем дій
підрозділів (відділення,
взвод, рота, батальйон)

[Перейти на сайт](#) →